

<https://wjst.wu.ac.th/index.php/stssp>

ความหลากหลายของไลเคนวงศ์ฟิสเซียซีอิดี (Physciaceae) และแคลลิเซียซีอิดี (Caliciaceae) ในบริเวณรอบพื้นที่ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

สัณญา มีลิ้ม¹, สุภัทรา โพธิ์แก้ว², ณัฐนันท์ รอดสา¹, เวชศาสตร์ พลเยี่ยม², กวินนาถ บัวเรือง² และ ขจรศักดิ์ วงศ์ชีวรรัตน์²

¹ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เขตลาดกระบังกรุงเทพมหานคร 10520

²หน่วยวิจัยไลเคน ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240

*อีเมล: sanya.me@kmitl.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาความหลากหลายของไลเคนวงศ์ฟิสเซียซีอิดีและแคลลิเซียซีอิดี ในบริเวณรอบพื้นที่ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ดำเนินการตั้งแต่ เดือนมีนาคม-ตุลาคม พ.ศ. 2561 สำรวจและเก็บตัวอย่างในภาคสนามทั้งสิ้น 189 ตัวอย่าง จาก 13 พื้นที่ ครอบคลุมชนิดพืช 31 ชนิด จากสภาพป่า 4 สภาพป่า ได้แก่ ป่าชายเลน ป่าชายหาด ป่าดิบชื้น และพื้นที่สวน นำมาวิเคราะห์ตามหลักอนุกรมวิธาน พบไลเคนวงศ์ฟิสเซียซีอิดี 2 สกุล จำนวน 5 ชนิด ได้แก่ *Heterodermia chilensis* (Kurok.) Swinscow & Krog, *Physcia erumpens* Moberg., *P. integrata* Nyl., *P. tribacoides* Nyl., และ *P. undulata* Moberg พบไลเคนวงศ์แคลลิเซียซีอิดี 5 สกุล จำนวน 10 ชนิด ได้แก่ สกุล *Amandinea diorista* (Nyl.) Marbach, *Amandinea* var. *hypopelidna* (Stirt.) Marbach & Kalb, *Buellia curatellae* Malme., *Dirinaria applanata* (Fée) D.D.Awasthi, *D. confluens* (Fr.) D.D. Awasthi, *D. picta* (Sw.) Schaer. ex Clem., *Pyxine berterina* (Fée) Imshaug., *P. cocoes* (Sw.) Nyl., *P. perticola* Nyl. และ *Stigmatochroma glaucotheca* (Fée) Awasthi. โดยพบไลเคนมีความหลากหลายชนิดบนต้นตาดุ่มทะเล มากที่สุด 8 ชนิด รองลงมา โพธิ์ทะเล 6 ชนิด มะพร้าวและค้างคาวอีลิต อย่างละ 5 ชนิด ป่าชายหาดมีความหลากหลายชนิดของไลเคนมากที่สุด 8 ชนิด รองลงมา ป่าชายเลน และพื้นที่สวน อย่างละ 7 กับ 6 ชนิด ไลเคนที่พบได้ทั่วไป คือ ชนิด *Dirinaria picta*, *Dirinaria confluens* และ *Physcia undulata* ตามลำดับ

คำสำคัญ: โฟลิโอส, ครัสโตส, แอสโคสปอร์, การจัดจำแนก, อนุกรมวิธาน

Abstract

The biodiversity of lichens family Physciaceae and Caliciaceae around study sites at Nakhon Si Thammarat Regional during March-October 2018. A total of 189 samples were surveyed and collected in the field from 13 area from 31 dominant trees in 4 forest type as the Mangrove forest, Beach forest, Evergreen forest and Garden area. The specimens were identified by taxonomic characters into family Physciaceae 2 genera 5 species *Heterodermia chilensis* (Kurok.) Swinscow & Krog, *Physcia erumpens* Moberg., *P. integrata* Nyl., *P. tribacoides* Nyl., and *P. undulata* Moberg. and Caliciaceae 5 genera 10 species *Amandinea diorista* (Nyl.) Marbach, *Amandinea* var. *hypopelidna* (Stirt.) Marbach & Kalb, *Buellia curatellae* Malme., *Dirinaria applanata* (Fée) D.D.Awasthi, *D. confluens* (Fr.) D.D. Awasthi, *D. picta* (Sw.) Schaer. ex Clem., *Pyxine berterina* (Fée) Imshaug., *P. cocoes* (Sw.) Nyl., *P. perticola* Nyl. and *Stigmatochroma glaucotheca* (Fée) Awasthi. The most diversity of lichen was found on trees *Excoecaria agallocha* L. 8 species, *Thespesia populnea* (L.) Sol. Ex., 6 species, *Cocos nucifera* L. and *Dysoxylum cyrtobotryum* Miq. 5 species. The highest diversity of the lichens was found Beach forest 8 species, Mangrove forest and Garden area 7, 6 species respectively. The common species were *Dirinaria picta*, *Dirinaria confluens* and *Physcia undulata*.

Keyword: Foliose, Crustose, Ascospore, Classification, Taxonomy